En intressant lokal för på lersandbankar levande skalbaggar.

Av

THURE PALM.

I en uppsats i Ent. Tidskr. årg. 1933 s. 89—102 har förf. anfört några coleopterfynd från fuktiga lersandbankar vid Höje å nära Lund, bl. a. av *Ischnopoda umbratica* Er., som där för första gången iakttagits i Sverige, vilka tydde på att denna lokal förtjänade att noggrannare undersökas. Tillfälle härtill gavs under ett par vackra vårdagar i medio av maj 1934.

Den ifrågavarande lokalen ligger någon kilometer söder om Lund vid den del av Höje å, där stora landsvägen till Malmö skär vattendraget. Detta är blott 5—6 m. brett, svagt slingrande och

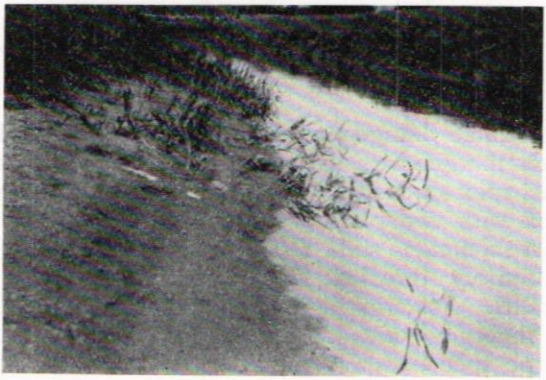

Foto: förf.

Höje å öster om landsvägsbron.

med långsamt lopp, samt på sidorna omgivet av öppna, odlade marker, vilka vid ån begränsas av meterhöga, med frodig ängsvegetation bevuxna strandbrinkar. Invid kanterna av ån växa här och var smala gördlar av vattenörter. Vid lågt vattenstånd uppkomma mellan strandbrinkarna och vattenlinjen låga lersandbankar, oftast täckta av ett lager fuktigt lerslam, och det är dessa bildningar, som undersökts med hänsyn till coleopterfaunan.

En ytlig granskning av markytan vid lokalen blottar varken en rik fauna eller några märkliga insektformer. Enstaka exemplar av carabider och staphylinider, mest vanliga arter, löpa livligt om-

kring på strandslammet, och små högar av uppkastad jord tyda på närvaron av en tunnelgrävande insekt. Denna visar sig vara _Platystethus cornutus_ Grav. En närmare undersökning lämnar emellertid besked om att platsen hyser en utomordentligt rik fauna, särskilt vad beträffar Coleoptera. Otaliga skalbaggar hålla sig dolda i och under markytan eller bland vegetationen, där sådan finnes, men kunna genom en enkel åtgärd tvingas fram från sina gömställen. Om banken begjutes med vatten från åkanten, får den plötsligt liv. På det genomdränkta området skynda insekter från alla håll mot högre belägna, torrare delar av banken, varest de åter försvinna. Vid den tidpunkt, förf. besökte lokalen, förekommo vissa, eljest som ytterst sällsynta ansedda arter i sådan individrikedom, att de skulle kunnat insamlas i nästan obegränsad mängd.

Nedan följer en förteckning över de på platsen iakttagna arterna, varvid dock av utrymmesskäl på fuktiga lokaler allestädes förekommande, vanliga arter uteslutas. Arter, som utmärkas med ** voro allmänna inom biotopen, med * mindre allmänna. Av övriga, omärkta arter hava högst 10 ex. iakttagits.

*_Bembidion articulatum_ Gyll. — _B. quadriguttatum_ Fbr. (6 ex.). — **_B. aeneum_ Germ. — _B. biguttatum_ Fbr. (2 ex.). — *_Atheta malleus_ Joy. — _Brachyusa concolor_ Er. (3 ex.). — **_Gnypeta carbonaria_ Mnnh. — **_G. velata_ Er. — **_Ischnopoda leucopus_ Mrsh. — **_I. umbratica_ Er. — **_Tachyusa coarctata_ Er. — *_Myllaena intermedia_ Er. — **_Philonthus atratus_ Grav. — **_Ph. quisquiliarius_ Gyll. — _Ph. quisquiliarius_ v. _inquinatus_ Steph. — _Trogophloeus fuliginosus_ Grav. (3 ex.). — _T. bilineatus_ Steph. (3 ex.). — **_T. rivularis_ Motsch. — *_T. pusillus_ Grav. — **_Platystethus cornutus_ Grav. — _Bledius tricornis_ Hrbst. (1 ex.). — _B. fracticornis_ Payk. (1 ex.). — **_Cercyon ustulatus_ Preyssl. — _C. marinus_ Thoms. (10 ex.). — _C. bifenestratus_ Kust. (1 ex.).

Av arter, som i denna biocönos intressera, märkas särskilt _Brachyusa concolor, Gnypeta velata_ och _Ischnopoda umbratica_, vilka först under senare år konstaterats tillhöra den svenska faunan och som alltså voro okända på C. G. Thomsons tid. De båda förstnämnda arterna förekomma i vårt land, enligt upprepade fynd, vid de stora älvarna i övre Norrlands kustland samt vid Klarälven, men äro följaktligen icke, såsom vissa andra där funna arter och som man varit böjd att tro även beträffande dessa, bundna till älvstränder utan kunna tillika uppträda på platser utanför flodområden, försåvitt deras ekologiska krav i övrigt tillfredsställas. Och de synas icke ens vara beroende av närhet till flytande vatten, ty båda arterna konstaterades senare på sommaren jämväl förekomma på ön Ven, varest de anträffades på fuktigt slam vid vattengropar i ett lertag, alltså invid stillastående vatten. På Ven levde i deras sällskap även _Ischnopoda umbratica,_ vilken hos oss eljest blott är tagen på lersandbankarna vid Höje å.